

KESKI-SUOMEN TURVALLISUUS- JA VALMIUSTOIMIKUNTA (Laajennettu kokoonpano)

Aika: Torstai 30.5.2024 klo 8.00–8.58

Paikka: Etäkokous eTUVE

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 8.01.

Sotatilanteet raamittavat yleistä turvallisuustilannetta. Ukrainassa sota jatkuu kulutusotaluonteisena ja sota käydään pääosin tykistöin ja droonein, mikä on entisestään korostanut lännen ase- ja ammustuen tärkeyttä. Etenkin Yhdysvaltojen aiemmin keväällä Ukrainalle osoittama aseapupaketti oli merkittävä. Keskustelua on käyty siitä, voiko lännen aseapua käyttää iskuihin Venäjän puolelle. Ulkoministeri Valtonen on tällä viikolla linjannut, että Ukraina saa iskeä Suomen toimittamilla aseilla Venäjälle. Joukkojen lähettäminen on puolestaan vielä varsin korkean kynnyksen takana.

Myös Gazan tilanne on edelleen huolestuttava ja siviilikärsimykset mittavia. Kansainvälinen paine Israelia kohtaan nousee.

Laaja-alainen vaikuttaminen on vahvasti läsnä arjessa. Suomessakin esiintyneillä tietomurroilla ja palvelunestohyökkäyksillä voi olla kytköksiä sodankäyntiin. Viron puolella on esiintynyt laajaa GPS-häirintää.

Venäjän ilmoitus merirajojen tarkastamisesta on herättänyt hämmennystä.

Suomen hallitus on jättänyt esityksen uudesta rajalaista, joka rajoittaisi tarkoituksellista pakolaistoimintaa.

Terveysturvallisuuden osalta tilanne on tällä hetkellä rauhallinen.

Valtioneuvoston tilannekeskus esittänyt aluehallintovirastoille pyynnön koota kaksi kertaa vuodessa alueellista tilannetta tarkastelevan, poikkihallinnollisen tilannekuvan. Länsi- ja Sisä-Suomen AVI on esittänyt, että tietojen kokoamisessa hyödynnetään maakunnallisia varautumisen ja valmiuden yhteistyörakenteita. Keski-Suomessa ensimmäisen tilannekuvan valmisteli KSTURVA:n sihteeristö huhtikuussa. Seuraava tilannekuva on määrä laatia lokakuussa. KSTURVA:n laajennetun kokoonpanon tilannekatsauskokousten asialistaa tullaan jatkossa muokkaamaan siten, että niissä esitetyt katsaukset tuottavat tietoa myös tätä tarkoitusta varten.

2. Vastaanotto toiminnan tilannekatsaus

Katsaus liitteenä 1.

3. Aluehallintoviraston tilannekatsaus

- LSSAVI:n toimintakyky on normaali kevään yllättävästä kehysriihestä huolimatta.
- Merkittävästä ulkopuolisesta häirinnästä ei ole havaintoja.
- Alueellisen valmiustoimikunnan kokous tänään 30.5. Seuraavat kokoukset 22.8., 24.10. ja 12.12.
- Valmiutta kohottavat harjoitukset ja vastaavat toimenpiteet:
 - kuntien valmiussuunnittelun tukeminen: webinaari ja maakunnittaiset työpajat, Jyväskylässä 7.11.
 - henkisen kriisinkestävyuden erikoismaanpuolustuskurssit: 18.–19.9. Pirkanmaan ja Keski-Suomen yhteinen tilaisuus Pirkanmaalla.
- Alueellisen tilannekatsauksen valmistelussa hyödynnetään maakunnallisia varautumisen yhteistyörakenteita tiedon keräämisessä ja hyödyntämisessä LSSAVIn toimialueen maakuntien kesken.

4. Huoltovarmuuskeskuksen tilannekatsaus

- Useilla toimialoilla raportoidaan hybridiuhkiin liittyviä tapahtumia tai huolia. GPS/GNSS-häiriöt nousevat esille logistiikan eri osa-alueilla mutta korostetusti ilmakuljetuksissa.
- Osassa yrityksissä on havaittu nousua esimerkiksi drone-lennätyksissä, palvelunestohyökkäyksissä, erilaisistiedusteluissa ja kyberhuijauksissa sekä avainhenkilöihin kohdistuvissa erikoisissa rekrytointiviesteissä.
- Vesihuoltoalalla kriittisen infrastruktuurin toimijoita kohtaan Euroopassa ja Yhdysvalloissa on havaittu kyberhyökkäyksiä ja niiden valmisteluja. Useiden hyökkäysten takana ovat poliittisesti motivoituneet Venäjä-mieliset hakkerit.
- HVK on käynnistänyt erillisseurannan kriittiseen infrastruktuuriin kohdistuvista uhista perustuen sekä avoimiin lähteisiin että viranomaislähteisiin. Tiedonvaihtoa on vahvistettu muiden viranomaisten kanssa. Syynä seurannan tehostamiseen ovat erillään perustuvat arviot siitä, että Venäjän aggressiivisen vaikuttamisen uhka on kohonnut.
- Eurooppalaiset tiedusteluviranomaiset ovat varoittaneet Venäjän suunnittelemissa sabotaasitoimista. Venäjän kerrotaan aloittaneen valmistelut mm. pommi-iskuista ja tuhopoltoista, joiden kohteena on kriittinen infrastruktuuri sekä sotilaskohteet. Myös kriittiseen infrastruktuuriin kohdistuvaa tiedustelutoimintaa on havaittu.
- HVK:n uusi strategia keskittyy; 1. sotilaalliseen uhkaan, 2. laaja-alaiseen vaikuttamiseen, 3. globaalin talouden vakaviin häiriötilanteisiin.
- HVK:n strategian painopisteet: väestön toimeentulon turvaaminen, maanpuolustuksen kannalta välttämättömien toimintojen ja järjestelmien turvaaminen sekä talouselämän välttämättömien toimintojen ja järjestelmien turvaaminen.

5. Keski-Suomen hyvinvointialueen (sote) tilannekatsaus

- Esiteltiin Hyvaksin tilannekuvatietoa kyvykkyydestä vastata sosiaali- ja terveyspalveluihin (vko 21):
 - Kokonaisuutena tilanne on suhteellisen normaali.
 - Poikkeamia on edelleen esiintynyt ensihoidossa, kotiin vietävissä palveluissa, päivystyksessä, perhesosiaalityön palvelussa ja perusterveydenhuollon vuodeosastoilla.
 - Osastohoitoa sekä ympärivuorokautisen asumisen paikkoja on jouduttu rajoittamaan henkilöstövajeen vuoksi. Asumispalveluiden paikkojen vähentäminen koskee sekä omaa, että yksityistä palveluntuotantoa.
 - Poikkeamat aiheutuvat henkilöstövajeesta, jonka arvioidaan pahentuvan kesällä.
 - Koronatilanne on hallinnassa.
- Normiuudistukset:
 - CER direktiivi: HE laiksi yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta ja eräksi muiksi laeiksi
 - NIS 2 direktiivi (kyberturvallisuus)
 - Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain muutokset
- Hallitusohjelman kärkitoimenpiteet sosiaali- ja terveyspalveluiden varautumisessa:
 1. Vahvistetaan viiden yhteistyöalueen mallia ja luodaan kansallisesti yhtenäiset toimintatavat, jotka mahdollistavat johtamisen ja resurssit hyvinvointialueidenrajojen yli häiriötilanteissa.
 2. Mahdollistetaan jatkuva kyky ennakoida, analysoida ja toimia häiriötilanteissa kehittämällä valmiuden tilannekuvaaja sitä tukevia toimintamalleja ja rakenteita.
 3. Luodaan hyvinvointialueille edellytyksiä kansainvälisen avun antamiselle ja vastaanottamiselle.
- Hyvinvointialueen ja kuntien yhteistoiminta häiriötilanteissa: Secapp hälytys- ja keskusteluryhmät sekä Krivat yhteistyöalusta.
- Hyvinvointialue aikoo kommentoida lausunnossaan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain muutoksiin eri viranomaistahojen toimivallan ja lakisääteisten vastuiden selkeytyksen tärkeyttä.

6. Poliisin tilannekatsaus

- Poliisi on varautunut suuriin yleisötilaisuuksiin ja tulee näkymään etenkin Kuninkuusraveissa, MM-rallissa ja Himoksen tapahtumissa.
- Kriittisessä infrassa on Keski-Suomessakin ollut jokunen tapaus, joka mahdollisesti on ollut laaja-alaista hybridivaikuttamista. Tämän vuoksi edelleen toivotaan matalalla kynnyksellä tietoa kaikesta epämääräisestä ennen kaikkea viestiliikenteen, rautatieliikenteen, vesihuollon ja sähköverkon liepeillä.

7. Pelastuslaitoksen tilannekatsaus

- Alkukesän kuiva ja lämmin sää on lisännyt maastopalojen määrää. Valmiutta kohotettiin hetkellisesti ja mm. metsähoidollinen kulutus kiellettiin.
- Varautumien ja valmiuden kohottaminen onnistui prosessina hyvin eikä yksikään hälytystehtävä jäänyt reagoimatta.
- Tehostettu paloturvallisuusviestintä näyttää tuottaneen tulosta ja maastopalojen määrät ovat laskeneet.
- Työvoiman saatavuudessa oli hetkellisesti haasteita. Nyt tilanne on rauhallinen ja kesäajan resurssit hyvät.
- Yhteistä tilannekuvaa kootaan ensihoidon ja poliisiin kanssa viikoittain. Kesätapahtumiin valmistaudutaan tiiviissä yhteistyössä.

8. Puolustusvoimien tilannekatsaus

Keski-Suomen aluetoimisto:

- PV:ssa ja PSPR:ssa turvallisuustasoa on nostettu. Tämä tarkoittaa mm. vartiointin ja valvonnan tehostamista.
- Panssariprikaatissa jatkuu kauden mukainen varusmies- ja reserviläiskoulutus.
- Keski-Suomen ajankohtaisia asioita:
 - JR50 perinnepäivä Karstulassa Suojan pihassa 6.6.2024 klo 16.00 alkaen. Ohjelmassa mm. seppeleenlasku ja esitelmä.
 - Kaikille avoin maanpuolustusjuhla järjestetään Keuruulla LA 10.8.2024 Ohjelmassa mm. kalustoesittely klo 9.00 alkaen, sotilasvala ja ohimarssi sekä kaikille avoin päiväjuhla klo 14.30 alkaen.
 - Kutsunnat alkavat 15.8.2024 Toivakasta ja päättyvät 13.12.2024 Jyväskylään.

Ilmasotakoulu:

- Ilmasotakoulussa yleistilannekuva on aluetoimiston tilannekuvan kaltainen ja suorituskyky pääosin normaali. Kv-toiminnalla voi olla hetkellisesti vaikutuksia viranomaisyhteistyöresursseihin.
- Jyväskylän lentokentän käyttö tulee lisääntymään tämän vuoden aikana kansainvälisten liittolaisten myötä. Tilanne vaikuttaa lähinnä siviilipuolelle ja voi mahdollisissa onnettomuustapauksissa tai häiriötilanteissa aiheuttaa kuormitusta puolustusvoimien lisäksi muille toimijoille.

Puolustusvoimien johtamisjärjestelmäkeskus:

- PVJJK:n turvallisuustasossa ei ole tapahtunut muutoksia alkuvuonna – mukailee puolustusvoimallista turvallisuustasoa.
- Muutamia havaintoja mahdollisesta epäilystä tiedustelutoiminnasta / tiedon kalasteluyrityksestä työntekijöitä kohtaan. Tapaukset on ilmoitettu Vastatiedustelulle ja poliisille.

9. Havaitut ongelmat ja tukitarpeet muille toimijoille

Ei ollut.

10. Seuraavat kokoukset

Vahvistettiin syksyn kokousajat:

- to 22.8.2024 klo 8–9 (eTUVE)
- to 24.10.2024 klo 8–9 (eTUVE)
- to 12.12.2024 klo 8–9 (eTUVE)

Todettiin, että sisäministeri Mari Rantanen on myöntänyt maakuntajohtaja Pekka Hokkaselle väestönsuojelun ansiomitalin maakunnan turvallisuuden eteen tehdystä ansiokkaasta työstä.

Puheenjohtaja kiitti osallistujia hyvästä yhteistyöstä, toivotti turvallista kesää ja päätti kokouksen klo 8.58.

KOTOKUNTA

Keski-Suomen vastaanottokeskukset

Toimitusjohtaja Juhani Pälve

Operatiivinen johtaja Janne Autio

Talousjohtaja Jari Lampinen

Hallinto Lari Christensen

Lakiasiat, henkilöstöhallinto Matias Pälve (konsultoiva rooli)

Suorahankintayksiköt:

- ~~1. Järvenpää~~
~~Mäntsälä, Nurmijärvi, Tuusula~~
- 2. Riihimäki** →
~~Hyvinkää~~
- ~~3. Somero~~

Kilpailutetut yksiköt:

1. Forssa
2. Hämeenlinna
3. Joensuu
4. Joutsa
5. Jyväskylä
6. Kuopio
7. Lahti
8. Lieksa
9. Mikkeli
10. Orimattila
11. Pieksämäki
12. Rovaniemi
13. Tampere
14. Valkeakoski
15. Varkaus
16. Hamina
17. Kauhava
18. Kotka
19. Seinäjoki
20. **Kokkola**
21. **Joensuu – laitos-vok**

Kevät 2024

Siirtyvät yksiköt:

1. Riihimäki
2. Kouvola
3. Kuopio
4. Mänttä-Vilppula
5. Savonlinna
6. Tampere yksityismajoitus
7. Hämeenlinna
8. Jämsä
9. Karkku
10. Lahti
11. Laukaa
12. Pieksämäki
13. Saarijärvi
14. Äänekoski
15. Jyväskylä
16. Kokkola
17. Mäkikylä
18. Tampere

Ryhmäkodit:

1. Hämeenlinna
2. Joensuu
3. Lahti
4. Seinäjoki
5. Rovaniemi

Jatkossa toimintaa
29 paikkakunnalla

- DPS1 kierroksella Keski-Suomessa kilpailutettiin kaksi aluetta.
 - Jyväskylä
 - Keski-Suomi
- Kotokunta Oy voitti molemmat. Keskukset perustettiin Jyväskylään ja Joutsaan
- 1.5 siirrettiin suorahankitut keskukset Kotokunta Oy:n alle
 - Hemcare Äänekoski
 - Hemcare Laukaa
 - SPR Saarijärvi
 - SPR Jämsä
- 1.6 viimeinen suorahankinta SPR Jyväskylä siirretään Kotokunta Oy:n alle

Asiakasmäärät

- Jyväskylä (keskus) 240 + 104
- Joutsa (keskus) 260 + 22
- Jämsä (lisäkeskus) 323 + 10
- Saarijärvi (lisäpaikka) 118 + 11
- Äänekoski (lisäpaikka) 174 + 40
- Laukaa (lisäpaikka) 79 + 1

- 1.6 Jyväskylään 316 + 35 = Yhteensä 556 + 139

- Koko Keski-Suomessa 1510 + 223 = 1733

Kiitos

Kotokunta Oy